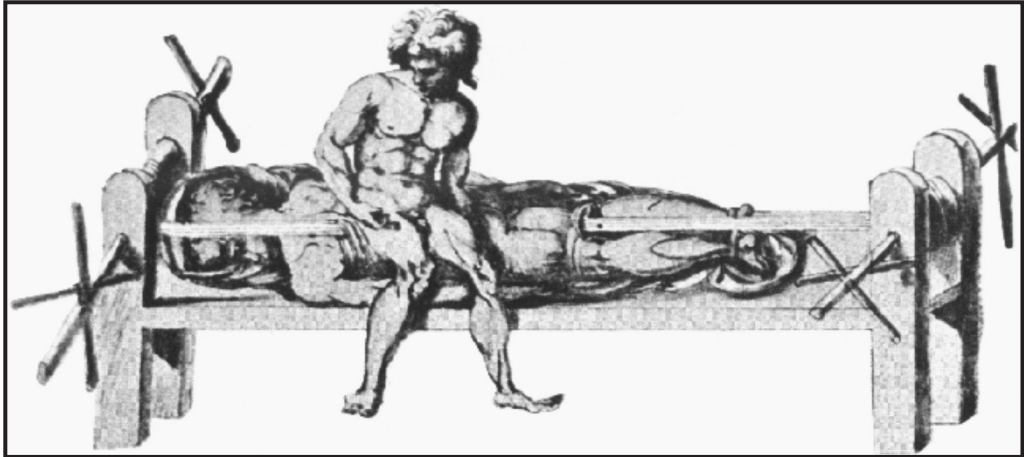

KONU
24

SPİNAL TRAVMALAR

Prof. Dr. Nadiye ÖZER

Spinal travmalar; omurga ve omurilikte meydana gelen hasarları içerir ve kalıcı sakatlıklara neden olabilen ve bireyin yaşamını tehdit eden travmalardır. Spinal travma ile ilgili ilk kayıtlar MÖ 2600'lü yıllarda yaşamış olan Firavunların doktoru İmnohep'e aittir. İmnohep kayıtlarında 48 hastadan söz etmekte ve bu vakaların tedavisinin mümkün olmadığını belirtmektedir. Akut spinal kord travması ve bunun sonucu olarak ortaya çıkan nörolojik defisitlerle ilgili bilinen en eski tanımlama yine spinal kord yaralanması ile ilgili ilk kayıtlar arasında kabul edilen 5000 yıllık Edwin Smith Cerrahi Papirusu'dur. Bu kayıtlarda spinal travma, "tedavi edilemez bir hastalık" olarak tanımlanmaktadır. Yine Hipokrat, omurganın anatomik ve fonksiyonel yapısını inceleyerek, spinal kırıkları tanımlamış ve bir traksiyon aleti geliştirmiştir. Ortaçağda yaşamış büyük tıp alimi İbni Sina, Hipokratın tarif ettiği traksiyon aletine benzer aletler geliştirmiş ve omurga anatomisi ile ilgili çalışmalar yapmıştır.

Resim 24.1. Hipokratın Oluşturduğu Traksiyon Aleti

Spinal travma görülme sıklığı; gelişen teknoloji ve hareketli günlük yaşam nedeni ile giderek artmaktadır. Fiziksel, psikolojik, sosyal ve ekonomik boyutları nedeni ile de bireyleri ve toplumları önemli ölçüde ilgilendiren konudur.

Motorlu araç kazaları, 2005'ten bu yana, bildirilmiş spinal travma olgularının %40'ından sorumludur. Düşmeler ikinci en sık görülen neden olup bunu şiddete bağlı yaralanmalar (özellikle silahla yaralanmalar) ve eğlence amaçlı yapılan sportif aktiviteler izlemektedir. Spinal travmalar